

Notat om tilråding av vedtak om oppheving av vernesone

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Til: Seksjonssjef Lise Charlotte Rokkones

Dato: 23. september 2024

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2024/248073

FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT

-om opphevelse av vernesonen i restriksjonssoneforskrift for ILA i Hadsel, Bø og Sortland kommuner, Nordland

Innholdet i forskriftsforslaget:

Forskrifter om restriksjonssone for infeksjøs lakseanemi (ILA) opprettes for å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen hos fisk i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av [Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi \(ILA\) hos akvakulturdyr, Hadsel, Bø og Sortland kommuner, Nordland - Lovdata](#)

I forskriftens § 2 om virkeområde, oppheves vernesonen rundt lokalitet 13296 Sandnes Ø i Hadsel kommune med virkning fra 23. september 2024. Dagens overvåkingssone oppheves samme dato. Lokalteter som tidligere var omfattet av overvåkingssonen, tas ut av restriksjonssoneforskriften. Ny overvåkingssone vil utgjøre det området som tidligere var vernesone. Restriksjonssonen går over i en overvåkingssone fra 23. september 2024. Den foreslåtte overvåkingssonen vil gjelde i to år fra vernesonen ble opphevet, altså til 23. september 2026.

Utover opphevelse av vernesonen og endring av overvåkingssonens utstrekning, foretas det følgende endringer i restriksjonssoneforskriften:

For forskrifter som endres etter september 2023, hvor vernesonen oppheves, avviker vi fra forskriftsmalen og tar ikke inn et nytt ledd i § 10 med forbud mot å flytte fisk fra overvåkingssonen. Dette forbudet relaterer seg til kategorisering av helsestatus fra omsetnings- og sykdomsforskriften og beslutning (EU) 2015/1554, og har vært inkludert i endringsforskriftene siden våren 2021. Dette forbudet tas ikke med i fremtidige restriksjonssoneforskrifter.

Kravene til overvåking vil fortsatt gjelde i to år til.

Bakgrunn:

Vernesonen i restriksjonssoneforskriften har sin bakgrunn i utbrudd av fiskesykdommen ILA ved lokaliteten 13296 Sandnes Ø i Hadsel kommune, Nordland fylke i mai 2024.

Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Hadsel, Bø og Sortland kommuner, Nordland, ble fastsatt 7. juni 2024.

Mattilsynet, region Nord sendte 3. september 2024 anmodning til Mattilsynets hovedkontor ved seksjon fiskehelse og fiskevelferd om å oppheve vernesonen rundt lokalitet 13296 Sandnes Ø 23. september 2024.

I anmodningen opplyste regionen at vernesonen startet koordinert brakklegging 19. juli 2024. Utbruddslokaliteten Sandnes Ø var tømt for fisk 30. mai 2024, og opprydding, vask og desinfeksjon av anlegget ble godkjent av Mattilsynet 23. juni 2024. Pålagt tre måneders brakklegging ble påbegynt samme dato.

Vernesonen omfatter i tillegg til lokalitet Sandnes Ø, også lokalitetene Dragnes, Bergvikodden og Børøya slaktemerd. Lokalitet Bergvikodden har vært tom for fisk hele perioden. Lokalitet Dragnes ble tømt for fisk 5. juli 2023, og fikk godkjent vask og desinfeksjon 19. juli 2024. Børøya Slaktemerd har vært brakklagt siden 22. juni 2024.

Det vil si at pålagt tre måneders brakklegging av utbruddslokalitet og pålagt to måneders koordinert brakklegging av vernesonen er oppfylt 23. september 2024.

Regionen mener alle forhold som er beskrevet i forskriftens § 13 om krav til opphevelse av vernesonen vil være oppfylt 23. september 2024, og anmoder derfor hovedkontoret om å oppheve tiltakene i vernesonen og gjøre vernesonen om til ny overvåkingssone fra samme dato.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd er enig i regionens vurdering, og ber om at vedlagte endringsforskrift om opphevelse av vernesonen fastsettes.

Restriksjonssoneforskriften skal i tråd med forskriftens § 18 andre ledd, oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever vernesonen i samsvar med forskriftens § 13. Restriksjonssoneforskriften vil derfor oppheves automatisk 23. september 2026.

Formål:

Formålet med forskrift om restriksjonssone er å hindre videre spredning av ILA. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å oppheve vernesonen nå som kravene for sykdomsbekjempelse er oppfylt. Området går nå over i neste fase med overvåking av ILA.

Høring:

Opphevelsen av vernesonen skjer i tråd med anvisning i forskriften og trenger ikke særlig høring, se forskriftens § 13.

Tilråding:

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og

bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Hadsel, Bø og Sortland kommuner, Nordland, fastsettes.

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 7. juni 2024 nr. 927 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Hadsel, Bø og Sortland kommuner, Nordland

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 23. september 2024 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, delegeringsvedtak 5. mai 2004 og forskrift 6.april .2022 nr. 632 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om melding, rapportering overvåking, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for bestemte dyresykdommer (dyrehelseovervåkningsforskriften) § 3, jf. forordning (EU) 2020/689 art. 58.

I

I forskrift 7. juni 2024 nr. 927 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Hadsel, Bø og Sortland kommuner, Nordland, gjøres følgende endringer:

Tittel på forskriften skal *endret* lyde: «*Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Hadsel kommune, Nordland.*»

§ 2 skal *endret* lyde:

Forskriften gjelder opprettelse av restriksjonssone bestående av vernesone og overvåkingssone i Hadsel, Bø og Sortland kommuner, Nordland fylke.

Vernesonen omkring lokalitet 13296 Sandnes Ø i Hadsel kommune oppheves med virkning fra 23. september 2024. Området som omfatter vernesonen vil fra 23. september 2024 utgjøre ny overvåkingssone.

Overvåkingssonen omfatter lokalitetene 13296 Sandnes Ø, 10505 Dragnes, 11241 Bergvikodden og 11230 Børøya slaktermerd, og avgrenses:

- *I vest fra Slettвика på Hadseløya (14,690182; 68,587595) i rett linje nordøst til Slåttvika på Langøya (14,788831; 68,633713).*
- *I øst fra punkt nær Hadselshammen på Hadseløya (14,996505; 68,555002) i rett linje nordøst til Sjurodden på Langøya (15,032854; 68,578054).*

Koordinatene er angitt i desimal grader.

I vedlagte kart er overvåkingssonen merket med gult.

Kapittel II om tiltak i vernesonen oppheves.

§ 10 skal *endret* lyde:

Anlegg med laksefisk i sjø skal minst ha månedlig helsekontroll med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte. Prøveuttak skal skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften.

For 11230 Børøya slaktemerd gis det unntak fra kravet om månedlig helsekontroll som følger av første ledd.

§ 13 skal endret lyde:

Etter at all laksefisk fra anleggene i vernesonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av vernesonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at vernesonen skal oppheves. *Fra samme dato gjøres vernesonen om til ny overvåkingssone. Vernesonen omkring lokalitet 13296 Sandnes Ø i Hadsel kommune oppheves med virkning fra 23. september 2024. Området som var omfattet av vernesonen utgjør fra 23. september 2024 ny overvåkingssone.*

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1:

Kart over ILA-restriksjonssone i Hadsel kommune, Nordland

